

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Paleoökológia

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Biológia Geológia
1.3. Intézet	Geológiai
1.4. Szakterület	Geológia
1.5. Képzési szint	Nappali alapképzés (BSC)
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Geológia/Geológus
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Paleoökológia				A tantárgy kódja		BLX0031			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. Silye Lóránd docens								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Kövecsi Szabolcs Attila adjunktus								
2.4. Tanulmányi év		2	2.5. Félév		5	2.6. Értékelés módja		É	2.7. Tantárgy típusa		Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					13
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszámja					70
3.8. A félév összóraszámja					126
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	• őslénytan, üledékes közettan
4.2. Kompetenciabeli	• -

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	• lappal, multimédiás vetítővel és megfelelő szoftverrel (PowerPoint, Word, multimédiás programok) ellátott előadóterem
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• paleoökológiai tanulógyűjtemény

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai/kulcs-kompetenciák	• az őslények (kövületek, lenyomatok stb.) és az őket megőrző üledékes kőzetek közti kapcsolat felismerése és értelmezése terepi és laborkörülmények között, valamint a fossziliák paleoökológiai és őskörnyezeti értelmezése • a paleoökológiai elméleti és gyakorlati módszereinek az ismerete
Transzverzális kompetenciák	• a paleoökológiai kutatások során nyert információk hasznosítása az üledékes kőzetek és medencék vizsgálata során

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása a paleoökológia témakörében
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• a paleoökológia kvalitatív és kvantitatív módszereinek az elsajátítása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A paleoökológia tárgya és módszerei. A bioszféra történetének kutatása.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
2-3. A környezeti paraméterek és azok hatása az élőlények elterjedésére.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
4. Tafonómia.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
5-6. A funkcionális és adaptív morfológia: kutatási módszerek és esettanulmányok.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
7. Az élőlények életnyomai: az ichnológia.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
8. A fossziliák az őskörnyezetek hírvivői.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
9. A populációk és életközösségek.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
10. Paleobiogeográfia.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
11. A kontinentális környezetek és őskörnyezetek rekonstrukciója paleoökológiai módszerekkel.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
12-13. A tengeri környezetek és őskörnyezetek rekonstrukciója paleoökológiai módszerekkel.	Frontális előadás interaktív elemekkel	
14. Írásbeli vizsga	Számonkérés- ellenőrzés	
Könyvészet Fekete, G., 1998. A közösségi ökológia frontvonalai. 233 p., Scientia Kiadó, Budapest. Heinrich, D., Hergt, M., Fahnert, R., 1995. Ökológia: atlasz. 284 p., Springer-Verlag. Rado, G. 1974. Paleoecologie. 414 p., Univ. Bucuresti. Selden, P.A., Nudds, J.R., 2004. Evolution of fossil ecosystems. 160 p., Manson, London.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések

1. Bevezetés: terepi és laboratóriumi módszerek a paleoökológiában.	Frontális bemutató, egyéni és csoportos munka	
2. A tanulógyűjtemény példányainak paleoökológiai értelmezése (1).	Frontális bemutató, egyéni és csoportos munka	
3. A tanulógyűjtemény példányainak paleoökológiai értelmezése (2).	Frontális bemutató, egyéni és csoportos munka	
4. A tanulógyűjtemény példányainak paleoökológiai értelmezése (3).	Frontális bemutató, egyéni és csoportos munka	
5. A tanulógyűjtemény példányainak paleoökológiai értelmezése (4).	Frontális bemutató, egyéni és csoportos munka	
6. A tanulógyűjtemény példányainak paleoökológiai értelmezése (5).	Frontális bemutató, egyéni és csoportos munka	
7. A tanulógyűjtemény példányainak paleoökológiai értelmezése (6).	Frontális bemutató, egyéni és csoportos munka	
8. Kvantitatív módszerek a paleoökológiában	Frontális bemutató, egyéni és csoportos munka	
9-13. A paleoökológiai adatgyűjtés sajátosságai és az adatok értelmezése. Esettanulmányok és adatelemzés a PAST program segítségével.	Frontális bemutató, egyéni és csoportos munka	
14. Gyakorlati vizsga	Számonkérés-ellenőrzés	
Könyvészet Fekete, G., 1998. A közösségi ökológia frontvonalai. 233 p., Scientia Kiadó, Budapest. Heinrich, D., Hergt, M., Fahnert, R., 1995. Ökológia: atlasz. 284 p., Springer-Verlag. Rado, G. 1974. Paleoecologie. 414 p., Univ. Bucuresti. Selden, P.A., Nudds, J.R., 2004. Evolution of fossil ecosystems. 160 p., Manson, London.		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- az előadások tematikája igazodik a piaci szereplők pl. olajvállalatok igényeihez
- gyakorlati és elméleti tudás az alkalmazott alkalmazott őslénytanban

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Elméleti ismeretek: a bemutatott fogalmak ismerete, valamint az elsajátított ismeretek alkalmazása	Írásbeli dolgozat a félév végén	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Mintapéldányok paleoökológiai értelmezése	Gyakorlati vizsga	25%
	A gyakorlati feladatok megoldása	Beadandó dolgozat	25%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• gyakorlatok, több, mint 85%-nak (12 gyakorlat) látogatása • az írásbeli dolgozat feladatainak min. 50%-os arányban való helyes megoldása • a gyakorlatokon kapott feladatok átlaga, valamint a gyakorlati vizsga alkalmával kapott feladatlagra a min. 5 osztályzat elérése			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

Kitöltés időpontja:
2025.03.26.

Előadás felelőse:
dr. Silye Lóránd docens

Szeminárium felelőse:
dr. Kövecsi Szabolcs Attila adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.03.28.

Intézetigazgató:

.....